

Broj: 01,02,03,03/11,04/3-05-2-2150-2/23

Sarajevo, 11. 12. 2023.

IZVJEŠTAJ

s 21. jesenjeg zasjedanja Parlamentarne skupštine OSCE-a Erevan, Republika Armenija, 18 – 20. 11. 2023.

Albin Muslić, prvi zamjenik predsjedavajućeg Delegacije Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine u Parlamentarnoj skupštini Organizacije za sigurnost i saradnju u Evropi (PSOSCE) i poslanik u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH, učestvovao je na 21. jesenjem zasjedanju PSOSCE-a, 18 – 20. novembra 2023, u Erevanu, Republika Armenija.

Ovogodišnje zasjedanje okupilo je gotovo 200 parlamentaraca iz 50 zemalja, a centralni događaj bila je Parlamentarna konferencija o ulozi OSCE-a u eri konflikata s kojima se suočavaju različite regije u kojima Organizacija djeluje. Zasjedanje je uključivalo i sjednicu Stalnog komiteta te Mediteranski forum PSOSCE-a.

Uvodnog dana, 17. novembra, održana je registracija učesnika godišnjeg zasjedanja te sastanak sekretara delegacija na kojem smo upoznati s procedurama i tokom događaja.

U skladu s rasporedom, prvi dan godišnjeg zasjedanja započeo je sjednicom Stalnog komiteta na kojem je Delegaciju PSBiH, uz saglasnost predsjedavajućeg Delegacije Dragana Čovića, predstavljao prvi zamjenik predsjedavajućeg Delegacije Albin Muslić.

Razmatrani su izvještaji predsjedavajuće PSOSCE-a Pije Kaume, šefa finansija Johana Busera i generalnog sekretara Roberta Montelle te usvojen amandman na Poslovnik PSOSCE-a

Inauguralna sesija otvorena je pozdravnim govorima premijera Armenije Nikole Pashinyana, predsjedavajućeg Narodne skupštine Alena Simonyana i predsjedavajuće PSOSCE-a Pije Kaume.

Glavni govornici i parlamentarci istaknuli su trenutne sukobe u Ukrajini i na Bliskom istoku te nedavna vojna neprijateljstva na Južnom Kavkazu kao dokaze potrebe za hrabrijim pristupom diplomatiji i sigurnosti.

Gđa Kauma podsjetila je da su multilateralizam i jaka politička volja bile potrebne i u prošlosti kako bi se prevazišli sukobi te da je upravo to ono što današnje vrijeme kriza traži u regionu OSCE-a.

Premijer Pashinyan razgovarao je o armensko-azerbejdžanskom mirovnom procesu, ističući da su glavni principi za mir dogovoreni, ali da značajne prepreke i trajno nepovjerenje između

dvije zemlje i dalje koče napredak, te je pozvao na kontinuirane napore za normalizaciju odnosa u regionu.

Predsjedavajući Simonyan istaknuo je izazove s kojima se njegova zemlja suočava nakon septembarske vojne operacije u Azerbejdžanu, naglasivši da se mirovni pregovori moraju nastaviti radi mirnog suživota budućih generacija. Trenutno postoji historijska prilika, rekao je, Armenija želi normalizirati odnose i s Turskom.

Parlamentarna konferencija koja se održava o temi: „OSCE u vrijeme krize: uloga PS u odgovoru na unutrašnje i vanjske izazove“, otvorena je izlaganjem generalne sekretarke OSCE-a gđe Schmid i sekretara Vijeća sigurnosti g. Grigoryana. Govoreći o ulozi OSCE-a u vrlo izazovnoj političkoj klimi, Schmid je rekla da, iako se organizacija suočava sa izazovima, OSCE nastavlja ispunjavati svoje ciljeve i igrati značajnu ulogu u jačanju sigurnosti.

Grigoryan je govorio o iskustvima Armenije u demokratizaciji, istaknuvši da je Armenija posljednjih godina prošla kroz dramatične promjene i da će demokratija opstati u Armeniji s obzirom na to da ona može značajno doprinijeti miru i stabilnosti.

Nakon prve sesije Parlamentarne konferencije u subotu, održane pod temom: „Osvrt na sigurnost: uloga OSCE-a u eri sukoba“, nedjeljna sjednica Parlamentarne konferencije uključivala je rasprave o borbi protiv korupcije i zaštiti manjina.

Pod predsjedavanjem potpredsjednice Parlamentarne skupštine OSCE-a i specijalne predstavnice za borbu protiv korupcije Irene Charalambides (Kipar), druga sesija održana je o temi: „Korupcija kao osnovna prijetnja miru i sigurnosti“, uz prezentacije Alexandre Habershon, šefice programa Svjetske banke, Mariam Galstyan, članice Armenske komisije za prevenciju korupcije, i Konstantinea Vardzelashviliya iz Ureda OSCE-a za demokratske institucije i ljudska prava.

Gđa Habershon opisala je korupciju kao pokretač sukoba i raspravljala o naporima Svjetske banke u promoviranju dobrog upravljanja. Potreban je pristup cijele vlade specifičan za pojedine zemlje, rekla je, koji mora uključivati strategije protiv pranja novca i poreznog kriminala. U tom smislu, gđa Galstyan je razgovarala o armenskoj nacionalnoj strategiji protiv korupcije, a g. Vardzelashvili je istaknuo da ODIHR daje savjete državama članicama OSCE-a s fokusom na praktične, specifične i sveobuhvatne savjete.

U raspravi su poslanici istaknuli svoje državne napore, napominjući da borba protiv korupcije zahtijeva zakonodavne promjene, kao i preispitivanje odnosa između vlade i građana. Specijalni predstavnik g. Charalambides rekao je da novinari i civilno društvo trebaju biti naše oči i uši te da je krivično gonjenje ključno.

Treća sesija, kojom je predsjedavala potpredsjednica Parlamentarne skupštine OSCE-a Daniela de Ridder, održana je pod temom: „Poštivanje svih: zaštita manjina i ljudi pogođenih sukobima“, a govorili su Fernand de Varennes, bivši specijalni izvjestilac UN-a za pitanja manjina, i Yeghisheh Kirakosyan, predstavnik Armenije za međunarodna pravna pitanja u Uredu premijera.

De Ridder je otvorila sesiju ukazujući na humanitarne posljedice vojne operacije u septembru prošle godine u regionu Karabah u Azerbejdžanu, zbog koje je više od 100.000 ljudi u manje od sedmicu dana pobjeglo u Armeniju.

Napominjući da svijet sada doživljava nasilnije sukobe nego u bilo kojem trenutku od 1945. godine, De Varennes je istaknuo da mnogi od njih uključuju pritužbe manjina. Kako bi se spriječio sukob, rekao je, ključno je zaštititi prava manjina, a pažnja se mora posvetiti i više od 110 miliona ljudi širom svijeta koji su raseljeni.

Kirakosyan je istaknuo da je u Armeniji rasna diskriminacija zabranjena i da zemlja koristi sve međunarodne forume za postizanje mirnog rješavanja sporova.

U raspravi su parlamentarci pokrenuli pitanja uključujući potrebu usvajanja zakona za integraciju djece izbjeglica i osiguravanje osjećaja stabilnosti za sve ranjive grupe. Međunarodne organizacije moraju pojačati odgovor na ratove koji se vode i pružiti podršku onima koji trpe njihove posljedice, istaknuto je.

U sklopu ovogodišnjeg jesenjeg zasjedanja zamjenik predsjedavajućeg Delegacije PSBiH u PSOSCE-a Albin Muslić susreo se u Erevanu i s potpredsjednikom PSOSCE-a i specijalnim predstavnikom OSCE-a za Jugoistočnu Evropu Kyriakosom Hadjiyiannijem, te šefovima delegacija šest zemalja regiona. Razgovarano je o organizaciji konferencije parlamentaraca regiona, jačanju saradnje i intenziviranju dijaloga između zemalja, kao i o predstojećoj posjeti g. Hadjiyiannija Bosni i Hercegovini.

Pripremio:

Sekretar Delegacije

Teo Rogić

Odobrio:

Prvi zamjenik predsjedavajućeg
Delegacije PSBiH u PSOSCE-a

Albin Muslić

DOSTAVITI:

- Kolegiju Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH
- Kolegiju Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH
- Kolegiju Sekretarijata Parlamentarne skupštine BiH
- članovima Delegacije PSBiH u PSOSCE-a
- Komisiji za vanjske poslove Predstavničkog doma
- Komisiji za vanjsku i trgovinsku politiku, carine, saobraćaj i komunikacije Doma naroda
- Sektoru za odnose s javnošću
- a/a